

ir, bæði í norðurlendskum og altjóðaligum samanhangi. Vit mugu inspirera hvønn annan fyrri og varðveita eina mál, mentan og identitet sum færoyingar og grønlandingar. Málið, mentanin og tann lívsformur, vit hava, er ein partur av okkara fólkasála.

Yvirtikið flestu málsøkini

Hvussu hevur gingið við grønlandska heimastýrinum, og hvussu nógv sjálvstýri vilja grønlandingar hava?

«Vit hava havt heima-stýri síðan 1979 og eg haldi tað hevur gingið væl. Sjálvandi er hetta nakað nýtt fyrri okkum, vit hava havt heimastýrisskipanina nógv styttri enn færoyingar. Vit hava sjálvsagt gjørt mistøk, tað slepst ikki undan, men tað týðningarmesta er at vit sjálvir stýra landinum. Vit hava yvirtikið øll samfelagslig málsøki uttan heilsuverkið og dómsmálini. Heilsuverkið yvirtaka vit um trý ár. Síðani eru øki, sum vit ikki kunnu yvirtaka, t.e. uttanríkis-, trygdar- og verjumál. Eg rokni við at heimastýrisgongdin í Grønlandi heldur fram í øllum goðum. Ein annar spurningur, sum trupul hevur verið at loysa, akkurát sum hjá færoyingum, er spurningurin um undirgrundina. Men vit hava gjørt framstig á hesum øki og seinastu samráðingarnar, eg havi havt við donsku stjórnina, færa okkum nærri tí máli, at vit sjálvi kunnu ein dag umsita undirgrundina. Loysing er ikki á skránni hjá okkum. Vit virða ríkiseindina, vit hoyra uppi, og eisini okkara límaskap í Nato og tilknýtið til vesturlendsk virði. Hetta er eisini ein partur av okkara politikki. Herundir kemur eisini í samarbeiðið innan fyrri Vestnordæn-projektið, t.e. Grønland, Ísland og Færoyar. Hetta, saman við tí samarbeiði, vit hava við Kanada, hevur stóran týðning fyrri okkum. Grønland er eitt slag av brúgv millum Europa og amerikanska meginlandið og á hetta leggja vit stóran dent».

Eyðkvæmi og alkoholisma

Hvussu er støðan nú við-utkjandi rúsdrekkamis-nýtsluni í Grønlandi?

«Vit hava fría og óavmarkaða sølu av alkoholi í Grønlandi og tað hava tit ikki her. Eg fekk ein deiligan døgurða í gjár á hotellinum her í Havn, men eg fyltist eitt sindur á, at tað ikki var møgult at fáa glas av vini afturvíð matinum. Hetta helt eg var ein lógin stóða á ein-

um so stórum og flottum hotelli. Eg haldi ikki at okkara trupulleikar eru størri enn í Danmark, har sølan av rúsdrekka eisini er fri. Eg fari ikki at leggja meg út í kjakið her í Færoyum, men eg haldi at í Grønlandi er tað versta yvirstaðið, og eg haldi at næsta ættarlið fer at siggja hesi mál frá heilt øðrum sjónarmiði enn vit hava gjørt. Vit hava bæði upplivað rationering og fría sølu og aftur rationering. Á henda hátt hava vit verið offur fyrri eksperimentum, men fáa vit eina javnvág í, lærir fólk seg at liva saman við alkoholi. Forboð og avmarkingar gera alkohol meira spennandi enn tá ein kann keypa tað, tá einum lystir».

Hvussu er støðan við-utkjandi AIDS-sjúkuni í Grønlandi?

«Hon er tíverri ikki góð. Vit hava einar 6 ella 7 AIDS-sjúklingar og hetta halda vit er ein sera álvarsleg hótan. Heilsu-myndugleikarnir hava stilað fyrri eini veldugari kampanju við tí fyrri eyga at forða fyrri at sjúkan spreidd seg. Eg vóni, at okkum eydnast at steðga hesi sjúku. Vit hava nógv samskipti við Europa, USA og Kanada, og so skjótt ein sjúka tekur seg upp aðrastaðni, stingur hon seg upp í Grønlandi eisini».

Plutonium-flutningur

Nú sigst, at amerikanarar hava gjørt ætlanir um at flyta plutonium yvir Grønland. Hvørja stóðu hava tit til hendan spurning?

«Eg havi júst verið hjá danska uttanríkis- og for-

sætisráðharranum og mótmælt hesum harðliga, men eg veit eisini, at amerikanarar hava sýtt fyrri, at nakrar slíkar ætlanir eru gjørdar. Onkur amerikanskur granskari hevur sagt hetta, men hann hevur ikki kunnað dokumentera at hetta er satt. Reagan-stjórnin hevur sagt okkum, at teir ikki kenna til nakrar slíkar ætlanir. Verður hetta veruleiki, siga vit sjálvandi nei til flutning av plutonium yvir grønlandskum øki, og tað gera danir eisini».

Ikki bangnir fyrri útlandskari ávirkan

Stóra grønlandingar fyrri fremmandari mentanar-ávirkan við fylgisveinsjónvarpi?

«Vit hava liberaliserað í Grønlandi, soleiðis at fólk kunnu hyggja at satelittsjónvarpi. Eg havi innført lýsingar og bingo-spæl í sjónvarpið. Min meting er, at skal eitt fólk yvir-liva sum kulturfólk, so snýr málið seg ikki so nógv um ávirkan uttan-frá, sum um ein sjálvan og viljan hjá einum sjálvum til at yvir-liva sum kulturfólk. Eg haldi ikki, at vit skulu stúra fyrri fremmandari ávirkan, tað slepst ikki undan henni í hesum heimi. Tá ið pornografiin gjørdi um seg í Danmark, blivu nógv ræðslusligin, men nú timir fólk yvirhøvdur ikki longur at siggja hetta. Eg haldi eisini, at fólk verða troyst av at hyggja at satelittsjónvarpi ein dag. Eg meti, at Grønland hevur ríkan kultur, vit eru eitt sera ungt samfelag, eisini í mun til Færoyar, og vit brúka meira spritt, men

vit hava yvir-livað strabadserne og vit fara uttan iva at yvir-liva tað næsta kapitulið eisini».

Hvar stendur tú sjálvur politiskt og hvussu leingi fært tú at halda fram í politikki?

«Eg eri grønlands-politikari. Mini áhugamáli eru fyrst og fremst Grønland og tað sum gagnar Grønlandi. Men skulu vit samanbera okkum við danskar ella færoyskar umstøður, so eru vit

sosialdemokratar. Min flokkur, Siumut, er limur í Socialistisk International, og í politiskum samanhangi eru tað sosialdemokratar, vit vilja samarbeiða við. Eg fari at vera uppi í politikki so leingi eg havi heilsu og so leingi, eg havi áitið hjá grønlandskum fólkinum. Hetta er kortini eitt strevið arbeiði, eg havi verið landsstýrisformaður í Grønlandi í 9 ár og nú skal eg undir at mynda stjórn fyrri fimtu ferðina síðani eg byrjaði. Hetta slitur, og tað krevur nógv ferðir bæði innan- og uttanlands. Men eg eri til reiðar at halda fram so leingi fólk vil hava meg», segði Jonathan Motzfeldt, landsstýrisformaður, at enda.

etj-

Við færoyskum bussu til Hallingen í Noregi

4.—13. juli

HALLINGEN HØYFJELLSBO

Kostnaður

einans kr. 4.592,-

Íroknað prisin er sigling Tórshavn—Bergen og aftur í 4-koyggjukamari við handvaski. Bussferð Bergen—Hallingen—Øystese—Bergen og útferðir við bussinum. Upphald á Hallingen Høyfjellsbo í 5 dagar við fullum vistarhaldi í duplulkamari við wc/bað.

Upphald á Hardangerfjord Hotell við ½ vistarhaldi (morgunmatur/døgurði).

Nágreinilig útferðarskrá fæst við at venda sær til:

SMYRIL LINE
Tlf. 15900

